

til allerede i Genève at undertegne Erklæringen.

Ordnungen vil ikke lige straks blive universel, det ved vi meget godt; men vi har Lov til at haabe paa og arbejde for, at det mere og mere vil blive Tilfældet. Skulde det vise sig, at indtil videre kun et begrænset Antal Stater var villige til at afgive lignende Erklæringer, saa vilde jeg betragte det som en Fordel og som et Fremskridt, at Ordningen i hvert Fald var kommet i Stand imellem disse Stater. Selv om det, hvad der er højst sandsynligt, skulde ske, at intet andet Land vilde gøre Danmark Følgeskab og ratificere en saadan Erklæring, var der i hvert Fald ingen Skade sket. Man vilde da ikke være bundet fra dansk Side, fordi Erklæringen kun er afgivet paa Betingelse af Gensidighed, og man vilde da i hvert Fald have vist sin Bestræbelse for at stille sig i den Retsudviklings Tjeneste, paa hvilken Haabet om en Forbedring af de internationale Forhold i Fremtiden beror.

Hvad angaar Sverige og Norge, har, som jeg allerede har meddelt Udvalget, begge Lande undertegnet Protokollen om Domstolens Statutter, men ikke den fakultative Bestemmelse om Domstolens obligatoriske Competence. Sverige har allerede ratificeret Protokollen, i Norge har Ratifikation hidtil ikke fundet Sted. Saavel den norske som den svenske Regering har fremsat den samme Ændring som den danske Regering til Forbundspagtens Artikel 13, 2det Stykke, sigtende til at gøre Domstolens Domsmyndighed obligatorisk i de nævnte Tilfælde, der er de samme som de i Domstolens Statut Artikel 36, 2det Stykke, anførte. Desuden er der fra norsk og svensk Side stillet Ændringsforslag til Forbundspagtens Artikler 12, 13 og 15 i Forbindelse med Forslag til et detailleret Tillæg til Forbundspagten tilsigtende at skabe yderligere Organer for mellemfolkelig Voldgift og Forligsforhandling. Ogsaa under Konferencerne mellem de i de tre nordiske Lande nedsatte Kommissioner, der har behandlet de herhenhørende Spørgsmaal, er der fra norsk og svensk Side vist Sympati for Tanken om Domstolens obligatoriske Domsmyndighed. Den svenske Regering har da ogsaa allerede for den svenske Rigsdag fremsat Forslag om Tiltrædelsen af Bestemmelsen herom.

Jeg skal til Slutning kun tillade mig at anføre nogle Sætninger fra en Skrivelse af 5. August 1920, hvormed Forbundsraadet ledsager det af den internationale Juristkommission udarbejdede Forslag angaa-

ende Domstolen ved dette Forslags Udsendelse til Forbundets Medlemmer. Det drejer sig om det oprindelige Forslag, hvori Bestemmelsen om Domstolens obligatoriske Competence er optaget i selve Statutterne som en integrerende Bestanddel deraf. Det hedder i denne Skrivelse: „Udkastet er fremkommet som et Resultat af en langvarig Drøftelse indenfor en Forsamling med den største Sagkundskab paa dette Omraade. De mest forskelligartede nationale Synspunkter var repræsenterede i denne Komité. Alligevel blev dens Beslutning undertegnet med Enstemmighed. Det saaledes foreliggende Resultat er altsaa meget forskelligt fra det, hvortil Forhandlingerne førte i 1907 angaaende Oprettelsen af en Voldgiftsdomstol. Meningsforskelle, selv blandt sagkyndige med den højeste Autoritet, er uundgaelige, naar det drejer sig om saa udviklede og vanskelige Problemer; nogle gensidige Indrømmelser er derfor nødvendige, hvis man vil undgaa, at Sagen skal strande som for 13 Aar siden, Raadet vil anse det for en meget alvorlig international Ulykke, hvis der angaaende Værdien af dette Udkast skulde vise sig Meningsforskelle, der ikke lod sig udligne. Det vilde for Forbundet betyde en offentlig Erkendelse af, at det var ude af Stand til at løse en af de allervigtigste Opgaver, som paahviler det. Hvis ogsaa dette Forsøg strandede, vil det betyde en alvorlig og sandsynligvis uoprettelig Skade; thi hvis det viser sig, at en Overenskomst ikke kan komme i Stand under Forhold, der øjensynlig er saa gunstige, vil det være vanskeligt at se, hvorledes og hvornaar et saadant Forsøg kunde blive genoptaget med et heldigt Udfald“.

Jeg mener, at disse indtrængende Ord i Virkeligheden er det rette Udtryk for det, som det her drejer sig om. Det foreliggende Forslag er Resultat af omfattende Forarbejder og Udtryk for en Overvindelse af meget betydelige Vanskeligheder og Modstand. Man kan ikke nu behandle det med Ligegyldighed i den For mening, at Sagen naar som helst kan tages op paa ny. Hvis Sagen ikke gennemføres nu, vil det formentlig ikke ske i en overskuelig Fremtid. Men efter de her i det høje Ting faldne Udtalelser vil man forhaabentlig være berettiget til at gaa ud fra, at den danske Rigsdag vil forstaa Betydningen af denne Sag og bringe dette til Udtryk ved den endelige Beslutning om den.